

**UCHWAŁA NR LVII/578/23
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 22 lutego 2023 r.

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Wodzisławiu Śląskim na lata 2023-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) i art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego uchwala co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Wodzisławiu Śląskim na lata 2023-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Wodzisławia
Śląskiego

Dezyderiusz Szwagrzak

Załącznik do uchwały Nr LVII/578/23
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia 22 lutego 2023 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM NA LATA 2023-2025

Wodzisław Śląski, 2023 rok

Spis treści

I Wprowadzenie.....	3
II Zadania samorządu gminnego.....	5
III Diagnoza społeczna.....	6
IV Cele programu.....	14
V Realizacja programu.....	17
VI Adresaci.....	17
VII Terminy, realizatorzy programu.....	17
VIII Przewidziane formy działania.....	18
VI Finansowanie programu.....	19
VII Monitoring programu.....	19
VIII Konsultacje społeczne.....	19
IX Podsumowanie programu.....	20

Spis tabel:

Tabela 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020-2022.....	7
Tabela 2. Powody przyznania pomocy.....	8
Tabela 3. Rodziny korzystające z usług asystenta rodziny.....	9
Tabela 4. Funkcjonowanie rodzin zastępczych, których częściową odpłatność pokrywa Miasto Wodzisław Śląski.....	10
Tabela 5. „Szkoła dla rodziców”.....	10
Tabela 6. Liczba dzieci korzystających ze świetlic.....	11
Tabela 7. Ilość przeprowadzonych konsultacji z wyodrębnieniem poszczególnych kategorii klientów	11
Tabela 8. Wykaz wydanych kart w ramach Programu „Rodzina3+”.....	13
Tabela 9. Analiza innych świadczeń przyznawanych rodzinom z dziećmi.....	13
Tabela 10. Cel szczegółowy 1: Wsparcie wszystkich rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.....	14
Tabela 11. Cel szczegółowy 2: Wsparcie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.....	15
Tabela 12. Cel szczegółowy 3: Wspieranie rodzin, kobiet w ciąży wraz z wczesnym wspomaganie dziecka w tej rodzinie w zakresie realizacji programu “Za życiem”.....	16
Tabela 13. Cel szczegółowy 4: Integracja i doskonalenie zawodowe osób zaangażowanych w działania na rzecz rodziny.....	17

I WPROWADZENIE

Samorządy lokalne odpowiadają za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Jest to niezmiernie ważne zadanie, ponieważ działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmocnienia więzi w całej społeczności. Rodzina jest społecznością powołaną do wzbudzania i rozwoju życia jednostkowego, jest podstawą życia społecznego z dwóch powodów:

- po pierwsze: dostarcza społeczeństwu nowych członków,
- po drugie: najpełniej kształtuje człowieka, przez co decyduje o jakości członków społeczeństwa.

Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje stymulacji ze strony rodziny, miłości, zapewnienia bezpieczeństwa, zaspokojenia potrzeb. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość dziecka najsilniej i najdłużej, w sposób świadomy lub nieświadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości. Rodzina ma za zadanie pełnić określone funkcje, podstawowe z nich to funkcje opiekuńczo-zabezpieczająca, socjalizacyjna, ekonomiczna, wychowawcza, kulturalna. Ze względu na pełnienie tych funkcji można wyróżnić dwie kategorie rodzin: rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne.

Współczesna rodzina narażona jest na wpływ wielu negatywnych oddziaływań zewnętrznych, które są przyczyną wielorakich przeobrażeń. Stąd też niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcjonalności w realizacji funkcji psychospołecznych.

Współcześnie elementarnymi problemami pojawiającymi się w rodzinach jest fakt powszechnie występującego zjawiska związanego z realizacją funkcji opiekuńczo-wychowawczych co w konsekwencji prowadzi także do pojawiania się dużego odsetka rodzin niepełnych bądź też żyjących w związkach nieformalnych. Można pokusić się także o stwierdzenie, iż obecne czasy wręcz „propagują” trend na tak zwane życie bez zobowiązań, odpowiedzialności, konieczności podejmowania decyzji. Takie postrzeganie niewątpliwie wpływa destrukcyjnie na rozwój podstawowych komórek społecznych jaką są rodziny, a co za tym idzie także i na rozwój dzieci w tych rodzinach.

Z uwagi na powyższe współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami nie tylko z obszaru prawidłowego zapewnienia opieki i wychowania, mowa tutaj o występowaniu zjawiska zależności i łączenia się występujących problemów społecznych takich jak bezrobocie, alkoholizm czy też przemoc. Występujące wieloletnie bezrobocie w rodzinie przyczynia się do systematycznego pogarszania się sytuacji bytowej a w konsekwencji może być także powodem wystąpienia problemu alkoholizmu, przemocy oraz niewątpliwie wpłynie negatywnie na realizację funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Niniejsze stanowi zagrożenie dla współczesnej rodziny i może prowadzić do wykluczenia społecznego. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Program Wspierania Rodziny w Wodzisławiu Śląskim na lata 2022-2025 jest dokumentem, który scala działania na rzecz rodziny oraz jest kontynuacją poprzedniego Programu. Stanowi swoistą koncepcję zintegrowanych i zaplanowanych wytycznych w podejmowanych działaniach w odniesieniu do mieszkańców gminy potrzebujących wsparcia w sytuacji kryzysu w rodzinie.

Z względu na fakt, iż problemy pojawiające się w rodzinie bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań, istotne jest, aby wprowadzone działania miały charakter holistyczny i były skierowane na konieczność rozwiązywania problemów w sposób trafny i pełny.

Ponadto organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Tym samym zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe działanie.

Zatem podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny na etapie, kiedy pojawiają się problemy. Jeśli jakiś problem nie może być rozwiązany samodzielnie przez jednostki lub grupę, wówczas staje się on przedmiotem zainteresowania władzy publicznej, a w konsekwencji przedmiotem zadania publicznego.

Podstawa prawna :

1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne w szczególności:
 - Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2022.447 t.j. z dnia 23.02.2022)
 - Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2020.1876 t.j. z dnia 26.10.2020)
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021.1249 t.j. z dnia 09.07.2021),
 - Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2020.690 t.j. z dnia 29.03.2022),
 - Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017r. w sprawie organizowania prac społecznie-użytecznych (Dz.U. z 2017r. Poz. 2447),
 - Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023.165 t.j. z dnia 23.01.2023),
 - Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz.U. 2022.2230 t.j. z dnia 02.11.2022)
 - Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2020.1359 t.j. z dnia 10.08.2022),

- Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. 2022.1577 t.j. z dnia 27.07.2022),
 - Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U.2020.1329 t.j. z dnia 31.07.2020),
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. 2018.1061 z dnia 2018.06.01).
2. Program wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030,
 - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Wodzisław Śląski na lata 2016-2025.
 - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2021-2025.

Dokument został opracowany przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ścisłej współpracy z Wodzisławską Placówką Wsparcia Dziennego „Dziupla”. W pracach nad programem bazowano głównie na danych własnych jednostek wypełniających zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz informacji pozyskanych z instytucji i placówek działających na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego.

II ZADANIA SAMORZĄDU GMINNEGO

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej.

Zapisy art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Wodzisław Śląski realizuje od 2012 roku poprzez dwie jednostki organizacyjne: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Wodzisławską Placówkę Wsparcia Dziennego Dziupla. Zarządzenie Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego nr OR-I.0050.00028.2012 z dnia 1 lutego 2012 roku wprost definiuje zakres pracy z rodziną spoczywający na poszczególnych podmiotach. Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim należy:

- a) opracowanie projektów 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny oraz ich realizacji,
- b) zapewnienie obsługi finansowej dot. współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- c) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny,

- d) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- e) ustanawianie rodziny wspierającej oraz zawierania z rodziną wspierającą umowy, o której mowa w art. 31 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Natomiast Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła” organizuje pracę z rodziną w zakresie:

- a) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- b) terapii i mediacji,
- c) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- d) pomocy prawnej, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- e) organizowania dla rodzin spotkań mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobiegania izolacji,
- f) zatrudniania asystentów rodziny,
- g) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka,
- h) tworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- i) pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- j) prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Ponadto do zadań samorządu gminnego należy także realizacja założeń ujętych w Ustawie z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, za które w Wodzisławiu Śląskim odpowiadają jednostki organizacyjne realizujące wspieranie rodziny, a więc Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła”.

III DIAGNOZA SPOŁECZNA

Miasto Wodzisław Śląski jest gminą miejską, położoną na Górnym Śląsku w południowej części województwa śląskiego, na przedpolu Bramy Morawskiej, w powiecie wodzisławskim. Pod względem administracyjnym jest podzielona na 9 dzielnic. W roku 2022 liczyła 43.989 mieszkańców, z czego 22.797 stanowiły kobiety. Ustalono także, iż liczba dzieci w wieku od 0 do 17 lat w 2020 roku wynosi 7.395. Jak wynika z danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta 10.909 z ogólnej liczby ludności Wodzisławia Śląskiego stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Natomiast liczba osób bezrobotnych na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 745 z czego 435 to kobiety – dane Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim.

Na podstawie statystyk Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim

dokonano analizy rodzin objętych pomocą społeczną w latach: 2020, 2021 i 2022.

Tabela 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020-2022

ROK	2020	2021	2022
Liczba rodzin			
Rodziny ogółem, którym udzielono świadczenia	452	460	423
Pomoc w postaci pracy socjalnej - ogółem	418	432	332
Pomoc wyłącznie w postaci pracy socjalnej	59	62	24
Razem – rodziny z dziećmi oraz rodziny niepełne	159	170	143
Rodziny z dziećmi ogółem	112	120	96
O liczbie dzieci:			
1	37	42	33
2	43	43	35
3	19	21	18
4	9	10	6
5	4	3	3
6	0	1	1
7 i więcej	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem:	47	50	47
o liczbie dzieci :1	19	18	20
2	19	25	19
3	6	4	7
4 i więcej	3	3	1

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Na przełomie trzyletniej analizy określono, iż tendencja osób korzystających z pomocy społecznej w okresie tym utrzymuje raczej stałą wartość. W roku 2020 liczba rodzin ogółem, którym udzielono świadczeń z pomocy społecznej stanowiła 452, natomiast w roku 2021 była to wartość 460 oraz w roku 2022 – 423.

Zgodnie z prezentowanymi powyżej danymi duży odsetek wśród rodzin korzystający stanowią rodziny z dziećmi, które potrzebują wsparcia w różnych zakresach, nie tylko w ramach pomocy finansowej. Ponadto analiza danych w obszarze rodzin niepełnych w odniesieniu do ogólnej liczby rodzin z dziećmi na przełomie trzyletniej analizy prezentuje dość duży współczynnik, jak wynika w roku 2022 wynosi ona 49% w stosunku do ogólnej liczby rodzin z dziećmi. Dodatkowo warto wskazać, iż wartości statystyczne w obszarze rodzin niepełnych utrzymuje raczej stały poziom występowania z nieznacznymi spadkami w poszczególnej grupie.

Kolejny obszar, który wymaga analizy dotyczy powodów przyznania pomocy. Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim (stan na dzień 31.12.2022r) dominującymi i zarazem najczęściej powtarzającymi się problemami są kolejno:

długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, następnie niepełnosprawność, bezrobocie, dalej mamy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz alkoholizm. W tabeli poniżej zaprezentowano szczegółowe dane w tym zakresie, które obrazują dane trzyletniej statystyki.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy.

Lp	Powód trudnej sytuacji życiowej	2020	2021	2022
1	Długotrwała lub ciężka choroba	314	320	296
2	Ubóstwo	256	248	216
3	Niepełnosprawność	200	185	175
4	Bezrobocie	178	190	163
5	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	76	89	74
	w tym:			
	rodzina niepełna	32	37	32
	rodzina wielodzietna	8	13	11
6	Alkoholizm	83	86	81
7	Przemoc w rodzinie	3	5	2

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Porównując poszczególne obszary 3 letniej analizy można stwierdzić, iż w rok 2022 odnotowano spadek wszystkich obszarów problemowych zarówno tych odnotowanych najwyżej jak i tych wskazanych w dolnej części tabeli. Niniejsza sytuacja miała się zupełnie inaczej w roku 2021, gdzie pierwszy powód trudnej sytuacji życiowej odnotował lekki wzrost (około 2% z liczbą z roku 2020), natomiast dwie pozostałe przyczyny obniżyły częstotliwość swego występowania od około 3% do 7 %. Bezrobocie natomiast w roku 2021 zrosło o 6,7% i można określić, iż utrzymuje ono stały poziom ponieważ w 2022 roku liczba ta nieznacznie spadła. Analiza obszaru trudnej sytuacji życiowej związanej z bezradnością w sprawach opiekuńczo wychowawczych na przełomie trzyletniej analizy prezentuje podobne wartości (od 76 do 74) co może świadczyć, iż diagnozowany problemy utrzymuje stały poziom występowania, niniejsza analiza dotyczy także zagadnienia związanego z częstotliwością występowania rodzin niepełnych oraz problemu alkoholizmu.

Nawiązując do aspektu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych warto nadmienić, iż jedną z form wsparcia rodziny z dziećmi przeżywającej tego typu problemy oprócz wsparcia i pomocy oferowanej przez pracownika socjalnego jest też pomoc asystenta rodziny. Praca asystenta rodziny ukierunkowana jest przede wszystkim na poprawę funkcjonowania rodziny pod kątem wypełniania ról opiekuńczych, wychowawczych w stosunku do dzieci. Co istotne praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną przy ścisłej współpracy z pracownikiem socjalnym.

Warto zaznaczyć, iż wskazane powyżej problemy są jak już wspomniano problemami wiodącymi. Niemniej jednak w pomocy społecznej pojawiają się również problemy innego rzędu tj. potrzeba ochrony macierzyństwa, bezdomność, rodziny niepełne czy też wielodzietne. Problemy te są również istotne, a ich częstotliwość występowania także podlegała analizie podczas tworzenia

diagnozy.

W ostatnim analizowanym roku liczba rodzin, której udzielono wsparcia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej z tytułu problemów opiekuńczo-wychowawczych porównując ją do liczby z poprzednich lat utrzymuje stały poziom. Niniejsze nie ma jednak przełożenia na ogólną skalę występowania problemu w mieście. Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła” obserwuje stale rosnące zapotrzebowanie na wsparcie z tytułu problemów opiekuńczo-wychowawczych. Wnioskować na tej podstawie można, iż wyodrębniła się grupa środowisk, które potrzebują pomocy w zakresie wsparcia funkcji wychowawczej, co niekoniecznie musi pokrywać się z korzystaniem z świadczeń w pomocy społecznej w szczególności tych finansowych. Niniejsze niewątpliwie potwierdza też fakt stale wzrastających asyst, które zostały ustanowione przez Sąd – liczba ta w ujęciu trzyletnim posiada tendencje wzrostową, poniższa tabela prezentuje szczegółowe dane w owym zakresie.

Tabela 3. Rodziny korzystające z usług asystenta rodziny.

ROK	2020	2021	2022
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta	107	114	124
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny	77	84	79
Liczba rodzin wskazanych przez pracownika socjalnego do pracy z asystentem rodziny	30	20	35
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę:	18	25	29
osiągnięcie celów	10	11	7
zaprzymanie pracy przez rodzinę	4	6	1
zmiana metody pracy	1	1	-
inne np. przeprowadzka	3	7	5

Dane: Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła”

Mając na względzie powyższe dane na przestrzeni lat 2021- 2022 zauważa się stały wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy asystentów rodziny. Problemem podstawowym w rodzinach, z którymi pracuje asystent rodziny są trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Często stan ten wynika z uzależnień, bezrobocia, co warunkuje zaburzoną kondycję psycho-fizyczną i w efekcie niewydolność rodzicielską. Czasami braki w umiejętnościach pozwalających wystarczająco dobrze wypełniać funkcje rodzica spowodowane są niepełnosprawnością intelektualną, brakiem wzorców poprawnego postępowania z dzieckiem wyniesionych ze środowiska. W wielu przypadkach diagnozuje się bezradność, niechęć, komunikację przemocową, przemoc fizyczną czy też ubóstwo.

Tendencje rosnące odnotowano także w liczbie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i tak na przełomie 3 letniej analizy w każdej formie rodzin z pieczy odnotowano wzrost, co obrazuje tabela ujęta poniżej.

Tabela 4. Funkcjonowanie rodzin zastępczych, których częściową odpłatność pokrywa Miasto Wodzisław Śląski.

ROK	2020	2021	2022
Rodziny zastępcze spokrewnione	22	28	29
Rodziny zastępcze niezawodowe	14	21	19
Rodziny zastępcze zawodowe	15	15	19
Rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	4
Rodzinne domy dziecka	2	2	2

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Podsumowując powyższą analizę należy podkreślić, iż zarówno Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła” jak i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmują szereg działań zmierzających do zminimalizowania pojawiających się problemów w rodzinach przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła” oprócz wsparcia i pomocy dla rodziny w swej działalności oferuje także pomoc w postaci poradnictwa prawnego. Placówka ta w roku 2022 udzieliła 17 porad prawnych.

W Wodzisławskiej Placówce Wsparcia Dziennego „Dziupła” rodziny od kilku lat mogą również korzystać z pomocy psychologicznej, która obejmuje: poradnictwo psychologiczne oraz terapię dzieci, dorosłych, par i rodzin. W roku 2021 konsultacją psychologiczną objęto 40 osób w tym 8 osób dorosłych oraz 32 dzieci, natomiast w roku 2020 udzielono około 200 porad, z terapii korzystało wówczas 38 osób – 6 osób dorosłych oraz 32 dzieci.

W celu podnoszenia kompetencji rodzicielskich Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła” organizuje zajęcia warsztatowe na podstawie „Szkoły dla rodziców i wychowawców”. W jej ramach odbywają się zajęcia między innymi na temat: komunikowania się z własnym dzieckiem, rozpoznawania uczuć i emocji, nagradzania i stosowania konsekwencji, uczenia dziecka samodzielności. Do dyspozycji uczestników zajęć są ponadto grupy wsparcia, które mają na celu utrwalenie zdobytej wiedzy, dzielenie się rodzicielskimi doświadczeniami, otrzymywanie wsparcia w trudnych sytuacjach wychowawczych.

Tabela nr 5. „Szkoła dla rodziców”

ROK	2020	2021	2022
Liczba osób biorących udział w „szkole dla rodziców i wychowawców”	14	23	10
Liczba osób, które ukończyły Szkołę dla rodziców i wychowawców”	8	11	Zakończenie szkoły marzec 2023

Dane : WPWD „Dziupła”

W ramach wykonywania zadań gminnych obejmujących pracę z rodziną na terenie „Dziupli” od stycznia 2013 roku odbywają się spotkania rodzica biologicznego z dzieckiem ze skierowania Sądu Rejonowego. W roku 2020 w spotkaniach uczestniczyło – 11 rodzin, brało w nich udział 15 dzieci. Natomiast w roku 2021 w spotkaniach uczestniczyło 10 rodziców biologicznych.

Wspieranie rodziny obejmuje także **pomoc w opiece i wychowaniu**, która realizowana jest w 4 świetlicach środowiskowych. Świetlice pracują w ciągu całego roku, nie tylko w dniach nauki szkolnej, ale także w czasie ferii zimowych i wakacji. Praca opiekuńczo-wychowawcza z dziećmi skoncentrowana jest głównie na wyrównywaniu braków szkolnych, pomocy w pokonywaniu trudności w nauce, zapewnieniu dożywienia, rozwijaniu zainteresowań i talentów, rozwijaniu i wdrażaniu do aktywnego wypoczynku i zdrowego żywienia, pracy w sferze emocjonalnej (zajęcia indywidualne z psychologiem, pedagogiem, zajęcia arteterapeutyczne), organizowaniu wypoczynku letniego i zimowego.

Tabela nr 6. Liczba dzieci korzystających ze świetlic.

	2021	2022
	Liczba dzieci korzystających ze świetlic	Liczba dzieci korzystających ze świetlic
Świetlica nr 1	52	48
Świetlica nr 2	29	22
Świetlica nr 3	19	16
Świetlica nr 4	-	17

Dane : WPWD „Dziupla”

Praca wychowawcza z dzieckiem przynosi najlepsze efekty tylko wtedy kiedy rodzic aktywnie uczestniczy w zaplanowanych działaniach, dlatego rodzice wychowanków WPWD „Dziupla” mają możliwość skorzystania z indywidualnej konsultacji z wychowawcą oraz pomocy psychologicznej. Wychowawcy grup starają się jak najbardziej zaangażować rodziców do współpracy. Statutowym zadaniem Placówki jest prowadzenie działań profilaktycznych. Wszystkie działania mają zapobiegać ryzykownym zachowaniom, wdrażać do prowadzenia zdrowego trybu życia, uczyć bezprzemocowej komunikacji. Zajęcia z elementami profilaktyki organizowane są we wszystkich świetlicach. Ponadto placówka cały czas stara się uatrakcyjnić swoją ofertę i jak najlepiej służyć pomocą w związku z tym nawiązuje również współpracę z licznymi instytucjami i bierze udział w społecznych akcjach.

Na podstawie Zarządzenia z dnia 29 listopada 2013 roku Prezydenta Miasta przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim powstał Punkt Konsultacyjny. Korzystają z niego osoby i rodziny dotknięte przemocą w rodzinie i z problemem alkoholowym. Jego działalność nastawiona jest przede wszystkim na rozeznanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług.

W punkcie możliwe jest prowadzenie bezpłatnego poradnictwa w zakresie pomocy psychologicznej, psychiatrycznej oraz prawnej. Ogólna liczba porad udzielonych w 2021 roku w Punkcie Konsultacyjnym wyniosła 119, z których skorzystało łącznie 59 mieszkańców. Poniższa tabela obrazuje ilość przeprowadzonych konsultacji z wyodrębnieniem problemów, z którymi zgłosili się mieszkańcy w latach 2019-2021.

Tabela 7. Ilość przeprowadzonych konsultacji z wyodrębnieniem poszczególnych kategorii klientów

ROK	2019	2020	2021
Prawnik (ogółem) w tym:	49	53	48
Osoby z problemem alkoholowym	5	1	8
Dorośli członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni oraz DDA)	20	28	25
Osoby doznające przemocy w rodzinie	24	24	15
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	0	0	0
Psycholog (ogółem) w tym:	34	24	11
Osoby z problemem alkoholowym	1	0	
Dorośli członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni oraz DDA)	11	10	1
Osoby doznające przemocy w rodzinie	22	14	3
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	0	0	7
Psychiatra (ogółem) w tym:	57	48	0
Osoby z problemem alkoholowym	7	5	0
Dorośli członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni oraz DDA)	24	18	0
Osoby doznające przemocy w rodzinie	26	25	0
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	0	0	0

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Jak wynika z powyższych danych zapotrzebowanie na pomoc specjalistyczną utrzymuje się na stałym poziomie. Niemniej jednak warto wskazać, iż w roku 2021 jak również i 2022 roku poradnictwo w zakresie psychiatrycznym nie było wykonywane, powodem takiego stanu jest brak osoby chętnej do poprowadzenia tej usługi. Mając na względzie pozytywne efekty oraz konieczność realizowania usług ośrodek stale podejmuje działania zmierzające do zniwelowania powstałego braku, które jednak przez konieczność spełnienia określonych wymogów są utrudnione.

Niemniej jednak jako realizator wsparcia i pomocy dla osób doznających trudności w funkcjonowaniu jesteśmy świadomi, iż winniśmy podejmować wszelkie działania mające na celu niesienie pomocy w środowisku, dotkniętym między innymi z problemami z obszaru bezradności opiekuńczo-wychowawczej, przemocy, alkoholizmem, czy też choroby bądź niepełnosprawności.

Ponadto analiza poszczególnych problemów wskazuje, iż należy podejmować programy zaradcze i profilaktyczne, które pozwolą ograniczyć bądź też częściowo wyeliminować przyczyny powstawania

sytuacji problemowych. Powyższe dane jasno precyzują, iż pewien krąg powodów pomimo spadku częstotliwości jego występowania nadal wymaga podejmowania interwencji instytucjonalnej. Dlatego też należy w dalszym ciągu pracować z rodziną, która boryka się z trudnościami ujętymi powyżej w sposób ciągły i stały. Jednocześnie warto wskazać, iż instytucjonalne wsparcie rodzin w wykonywaniu przez nich właściwych funkcji wychowawczych i społecznych jest niezwykle istotne z uwagi na daleko idące korzyści dla ogółu społeczeństwa.

Dodatkowo przełom ostatnich lat również ukazuje mocne zainteresowanie ze strony Państwa na aspekt wsparcia i pomocy rodzinie z dziećmi. Przejawia się on między innymi w licznie pojawiających się dodatkowych świadczeniach socjalnych dla rodzin mających na celu między innymi poprawę funkcjonowania w społeczeństwie jednostki jaką jest rodzina. Wpisując się w taką politykę również w Wodzisławiu Śląskim mamy do czynienia z realizacją dodatkowego programu dedykowany dla rodziny tj. „Rodzina3+”, którego głównym założeniem jest wsparcie i pomoc dla rodzin wielodzietnych. Program ten dedykowany jest zatem dla rodzin, gdzie wychowuje się 3 oraz więcej dzieci, a sama karta daje szereg uprawnień i ulg dla rodzin ją posiadających.

Tabela nr 8. Wykaz wydanych kart w ramach Programu „Rodzina3+”

ROK	2020	2021	2022
Liczba wydanych kart	435	397	470

Dane : Urząd Miasta Wodzisław Śląski

W związku z omawianym zakresem poniżej zaprezentowano tabelaryczne zestawienie liczby przyznanych świadczeń w gminie. Warto w tym miejscu przypomnieć, iż ostatnie trzylecie przyniosło zmiany w systemach socjalnych, poprzez które ośrodki pomocy społecznej od 2021 roku nie realizują już świadczenia pieniężnego rządowego programu „Dobry start” oraz od okresu zasiłkowego 2022/2023 świadczenia pieniężnego zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci „500+”.

Wskazane powyżej wsparcie zostało oddelegowane do obsługi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Tabela nr 9. Analiza innych świadczeń przyznawanych rodzinom z dziećmi

OKRES PRZYZNANIA ŚWIADCZENIA	2019/2022		2020/2021		2021/2022	
	Liczba rodzin	Liczba uprawnionych	Liczba uprawnionych	Liczba uprawnionych	Liczba rodzin	Liczba uprawnionych
Świadczeń pieniężnych zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci „500+”	5.064	8.014	2.700	4.441	2.500	4.141
ROK	2020		2021		2022	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Świadczenia pieniężnego zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	5	5	4	4	2	2
ROK	2020		2021		2022	
	Liczba wniosków	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Świadczeń pieniężnych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków	3.809	5.089	X	X	X	X

realizacji rządowego programu „Dobry start”						
---	--	--	--	--	--	--

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

IV CELE PROGRAMU

Dokonanie diagnozy społecznej na potrzeby niniejszego Programu pozwoliło na postawienie **celu głównego, który ma polegać na: przeciwdziałaniu dysfunkcjom i efektywnym wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.** Niniejsze zamierza się osiągnąć poprzez kontynuację prowadzonych działań oraz poprzez podejmowanie nowych inicjatyw społecznych ukierunkowanych na realizowanie wspólnej polityki instytucjonalnej na rzecz wzmocnienia rodziny.

CEL GŁÓWNY:

Przeciwdziałanie dysfunkcjom i efektywne wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

Tabela Nr 10.

Cel szczegółowy 1: Wsparcie wszystkich rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej			
Lp.	Działanie	Wskaźniki	Realizator
1	Środowiska objęte pomocą oraz przyznane świadczenia w ramach pomocy społecznej.	1. Liczba rodzin objętych wsparciem ogółem 2. Liczba przyznanych świadczeń ogółem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w tym:	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkole i przedszkolu oraz innych placówkach.	1. Liczba przyznanych świadczeń	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży.	1. Liczba dzieci objętych wsparciem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
	Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w formie stypendiów szkolnych.	1. Liczba przyznanych świadczeń	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
	Udzielanie pomocy żywnościowej w postaci rzeczowej	1. Liczba korzystających środowisk ogółem 2. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy żywnościowej np. POPŻ	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba dzieci objętych wsparciem	Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego
3	Realizacja programów i prowadzenie poradnictwa rodzinnego oraz profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów, uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba rodzin/dzieci objętych wsparciem ogólnie	Wszystkie podmioty działające na rzecz wsparcia rodzin

	przemocy oraz problemów wychowawczych.		
4	Propagowanie działań na rzecz edukacji dzieci i młodzieży. Wprowadzanie i realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych, psychoedukacyjnych, profilaktycznych, socjoterapeutycznych.	1. Liczba podjętych działań.	Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego
	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w świetlicach szkolnych oraz w innych instytucjach i podmiotach.	1. Liczba świetlic szkolnych 2. Rodzaj podjętych działań 3. Liczba dzieci objętych wsparciem	Placówki oświatowe działające na terenie miasta, Placówki kultury i sportu działające na terenie miasta, Organizacje pozarządowe
	Promowanie aktywności młodzieży w różnych sferach życia publicznego.	1. Rodzaj podjętych działań 2. Liczba podjętych działań.	Placówki oświatowe działające na terenie miasta, Placówki kultury i sportu działające na terenie miasta, Organizacje pozarządowe
5	Zapewnienie pomocy specjalistycznej (np. psycholog, pedagog, logopeda, terapeuta, prawnik. itp.).	1. Rodzaj udzielonego wsparcia 2. Liczba udzielonych porad.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Placówki służby zdrowia

Tabela Nr 11.

Cel szczegółowy 2: Wsparcie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji			
Lp.	Działanie	Wskaźniki	Realizator
1	Realizacja zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej - asysty rodzinne.	1. Liczba asyst sądowych 2. Liczba asyst na wnioski pracownika socjalnego 3. Liczba zakończonych asyst w tym: • osiągnięcie celów • brak współpracy • brak efektów • zmiana metod pracy • inne: jakie?	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła"
2	Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	1. Rodzaj podjętych działań 2. Liczba podjętych działań.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła"
3	Zapewnienie opieki dla dzieci w wieku szkolnym z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi w świetlicach środowiskowych.	1. Liczba świetlic środowiskowych 2. Rodzaj podjętych działań 3. Liczba dzieci objętych wsparciem	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła"
4	Zapewnienie pomocy specjalistycznej (np. psycholog, pedagog, logopeda, terapeuta, prawnik. itp.).	1. Rodzaj udzielonego wsparcia 2. Liczba udzielonych porad	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła"
5	Podnoszenie kompetencji rodzicielskich poprzez organizowanie warsztatów i grup wsparcia.	1. Rodzaj udzielonego wsparcia 2. Liczba rodzin objętych wsparciem	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła"

6	Podnoszenie kompetencji rodzicielskich poprzez organizowanie dla rodziców programów realizowanych bezpośrednio w szkołach i przedszkolach	3. Rodzaj udzielonego wsparcia 4. Liczba rodzin objętych wsparciem	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła"
7	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży.	1. Liczba dzieci objętych wsparciem.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła"
8	Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	1. Liczba Niebieskich kart ogółem 2. Liczba Grup roboczych ogółem 3. Liczba Niebieskich kart w rodzinach z dziećmi 4. Liczba spraw skierowanych do sądu w rodzinach z dziećmi 5. Liczba zgłoszeń do MKRPA dotyczących rodzin z dziećmi	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Tabela Nr 12.

Cel szczegółowy 3: Wspieranie rodzin, kobiet w ciąży wraz z wczesnym wspomaganie dziecka w tej rodzinie w zakresie realizacji programu "Za życiem"

Lp.	Działanie	Wskaźniki	Realizator
1	Praca środowiskowa na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego w ramach programu „Za życiem”	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia 2. Liczba rodzin objętych wsparciem/ogólnie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła"
2	Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin w ramach programu „Za życiem”	1. Liczba rodzin objętych wsparciem ogólnie	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła", Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego,
w tym	Poradnictwo psychologiczne, prawne wraz z kompleksowych wsparciem rodzin w ramach programu „Za życiem”	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba rodzin objętych wsparciem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupła", Placówki oświatowe, placówki służby zdrowia działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego
	Wsparcie w ramach opieki wytechnieniowej	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba rodzin objętych wsparciem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
	Przyznanie jednorazowego świadczenia pieniężnego zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	1. Liczba przyznanych świadczeń	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim,

Tabela nr 13.

Cel szczegółowy 4: Integracja i doskonalenie zawodowe osób zaangażowanych w działania na rzecz rodziny			
Lp.	Działanie	Wskaźniki	Realizator
1	Udział w konferencjach, warsztatach, szkoleniach ogólnopolskich i zagranicznych oraz organizowanie ww. form doształcania i doskonalenia zawodowego w warunkach lokalnych z zaangażowaniem osób i instytucji zajmujących się działaniami na rzecz rodziny.	1.Liczba konferencji (ogólnopolskich, zagranicznych), warsztatów lokalnych w których udział wzięli pracownicy MOPS oraz „Dziupli” 2.Liczba konferencji, warsztatów zorganizowanych na terenie Wodzisławia Śląskiego.	Wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Programu
2	Zapewnienie warunków do rozwoju, podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny, wychowawców świetlic środowiskowych oraz pracowników socjalnych.	1. Liczba szkoleń w których wzięli udział asystenci rodziny 2. Liczba szkoleń w których udział wzięli wychowawcy świetlic środowiskowych. 3. Liczba szkoleń w których udział wzięli pracownicy socjalni.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
3	Organizowanie superwizji i konsultacji dla pracowników wspierających dziecko i rodzinę.	1. Liczba przeprowadzonych superwizji 2. Liczba przeprowadzonych konsultacji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
4	Organizowanie spotkań promujących dobre praktyki.	1. Liczba zorganizowanych spotkań.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Inne instytucje zajmujące się pracą z rodziną.

V REALIZACJA PROGRAMU

V.I ADRESACI

Program skierowany jest do rodzin wychowujących dzieci na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program adresowany jest również do rodzin, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej.

Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucje państwowe, samorządowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

V.II TERMINY, REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja zadań zawartych w Programie odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny, w ramach czasowych obowiązywania Programu, czyli w latach 2023-2025..

Koordinowanie, organizowanie i inicjowanie działań w ramach Programu należy do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim oraz Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego „Dziupła”. Program ma charakter otwarty i może być aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb. Z uwagi na fakt, iż realizacja zadań założonych w programie może być możliwa tylko dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności w działaniach w zakresie rozwiązywania problemów rodziny uwzględniono uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji działających na terenie Miasta w tym m.in.: policji, sądu, prokuratury, urzędu pracy, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołu Interdyscyplinarnego, placówek kulturalno-sportowych, placówek służby zdrowia i organizacji pozarządowe pracujących z dziećmi i rodzicami. Wspieranie rodziny winno być prowadzone za zgodą rodziny oraz jej aktywnym udziałem.

Miejscem realizacji programu jest obszar Gminy Wodzisław Śląski. Program jest zgodny z Miejską Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2016-2025, jej założeniami, celami strategicznymi oraz kierunkami działań. Program jest kontynuacją działań zawartych w Gminnym programie wspierania rodziny na lata 2020-2022.

V.III PRZEWIDYWANE FORMY DZIAŁANIA W RAMACH REALIZACJI CELÓW PROGRAMU:

1. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej.
2. Angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach motywujących do podjęcia pracy.
3. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem.
4. Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień.
5. Edukacja rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz wczesna interwencja w tych rodzinach.
6. Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
7. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną oraz wsparcie asystenta rodziny.
8. Prowadzenie kampanii na rzecz rodziny.
9. Upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo (strony internetowe, ogłoszenia, itp.).

10. Dążenie do reintegracji rodzin.

11. Realizacja projektów ze środków UE.

Realizacja przewidzianych form pomocy uzależniona zostanie od sytuacji, w której znajduje się dana rodzina. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy będzie między innymi wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Wszystkie podejmowane działania mają zapobiec dysfunkcjom w rodzinie, minimalizować negatywne skutki sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz przyczynić się do poprawy funkcjonowania rodzin. Program winien przyczynić się również do zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

VI FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Wodzisławiu Śląskim na lata 2023-2025 będą środki budżetu Miasta Wodzisławia Śląskiego, środki z budżetu państwa, Unii Europejskiej, funduszy zewnętrznych oraz innych źródeł finansowania.

VII MONITORING PROGRAMU

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu programu jest jego monitorowanie i ocena jego realizacji. Wskazane działania będą miały za zadanie ocenę skuteczności programu, co pozwoli na bieżące podejmowanie działań korygujących.

Ponadto uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu. Ocena poszczególnych działań odbywać się będzie na podstawie corocznej analizy realizacji założeń programu. Ocena, ta w postaci sprawozdania z przebiegu realizacji programu zostanie przedłożona Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego oraz Radzie Miejskiej Wodzisławia Śląskiego do końca marca każdego roku, po upływie pełnego roku realizacji Programu. Sprawozdanie będzie obejmowało między innymi dane z zakresu celów szczegółowych niniejszego Programu.

Program będzie miał charakter otwarty, a jego ewaluacja będzie prowadzona zależnie od aktualnie występujących potrzeb.

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim. Podmioty lokalnego systemu wsparcia rodziny będą przekazywać sprawozdanie z realizacji własnych zadań, zawartych w niniejszym Programie w formie elektronicznej na adres kancelaria@mops.wodzislaw-slaski.pl lub w formie pisemnej na adres Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, w terminie **do 28 lutego każdego roku.**

VIII KONSULTACJE SPOŁECZNE

Konsultacje społeczne Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 zrealizowano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

IX PODSUMOWANIE PROGRAMU

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest podejmowanie wszelkich działań profilaktycznych nastawionych na stworzeniu warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Natomiast zasadniczym celem działalności profilaktycznej jest zapobieganie negatywnym stanom rzeczy, zarówno tym, które dopiero mają zaistnieć, jak i tym, które w postaci załączkowej już istnieją. Działając w myśl zasady, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”, powinno się promować działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi. Osiągnięcie tego wyzwania uzależnione jest więc od ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami oraz od wypracowania sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.

Tak rozumiany program może stanowić pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny. Należy zauważyć, iż wdrażanie poszczególnych zadań uzależnione jest od możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych jego realizatorów. Program jest kontynuacją działań, które podejmowane są rzecz dzieci i ich rodziców na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego od 2011 roku, czyli od momentu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jak również posiada założenia związane z realizacją działań zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”.